Minister Energii

Miłosz Motyka

BM-I.053.138.2025.TŚ
Warszawa, 2025-11-14

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 13019 *w sprawie aktualizacji "Polityki energetycznej Polski do roku 2040"*, uprzejmie informuję, w zakresie właściwości ministra ds. energii:

Projekt aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu (aKPEiK) stanowi ważny i strategiczny dokument, który – obok PEP2040 – współtworzy spójne ramy planistyczne w zakresie polityki energetycznej w Polsce. Wraz z innymi dokumentami, takimi jak np. Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Program Polskiej Energetyki Jądrowej czy Krajowy Plan Renowacji Budynków, aKPEiK tworzy komplementarną całość, w której poszczególne elementy wzajemnie się uzupełniają i bazują na wspólnych założeniach. W tym kontekście pragnę zapewnić, że kwestie bezpieczeństwa energetycznego, stabilności systemu elektroenergetycznego oraz sprawiedliwej transformacji stanowią kluczowe filary nowej polityki energetycznej, natomiast trwające prace nad aktualizacją aKPEiK oraz przyszłym PEP2040, uwzględniają zarówno zobowiązania unijne, jak i krajowe uwarunkowania, celem stworzenia spójnej, strategicznej wizji transformacji energetycznej kraju.

Ad 1. Na jakim etapie znajdują się prace nad aktualizacją Polityki Energetycznej Polski do 2040 roku?

Priorytetem na obecnym etapie jest finalizacja prac nad aktualizacją Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu, przewidziana na koniec bieżącego roku. Po finalizacji tego etapu zostaną rozpoczęte parce nad aktualizacją Polityki energetycznej Polski do 2040 roku. Aktualizacja PEP2040 będzie oparta na założeniach zaktualizowanego KPEiK.

Pytanie 2. Czy w toku tych prac uwzględniane są postulaty i rekomendacje przedstawicieli regionów górniczych, w tym Województwa Śląskiego?

Ministerstwo Energii, opracowując dokumenty strategiczne i kształtując politykę energetyczną, prowadzi stały dialog z przedstawicielami środowisk społecznych oraz związkowych. Projekty dokumentów strategicznych są dyskutowane w ramach Rady Dialogu Społecznego, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, komisji sejmowych, zespołów i podzespołów tematycznych na różnych poziomach (jak np. Regionalnej Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego).

Priorytetem Ministerstwa jest zapewnienie sprawiedliwej transformacji energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów społecznie wrażliwych. Ważnym elementem tego procesu są konsultacje z przedstawicielami regionów górniczych, w tym Województwa Śląskiego. Dialog społeczny oraz analizy eksperckie stanowią integralną część prac, aby zagwarantować realistyczne podejście do transformacji energetycznej i jej skutków dla lokalnych społeczności.

Pytanie 3. Czy planowane jest opracowanie krajowego scenariusza bezpieczeństwa energetycznego, który zabezpieczy Polskę na wypadek opóźnień w realizacji kluczowych inwestycji w energetyce jądrowej i OZE?

+48 (32) 433 33 30
www.gov.pl/energia
me@me.gov.pl

Ministerstwo Energii
ul. Przemysłowa 26
00-450 Warszawa

W zakresie planowania bezpieczeństwa energetycznego kraju, należy wskazać, że Krajowy Plan w dziedzinie Energii i Klimatu zawiera dwa scenariusze rozwoju sektora energetycznego: scenariusz WEM (*With Existing Measures*), który przedstawia ścieżkę rozwoju w oparciu o obecnie obowiązujące działania i polityki, jest kierunkowo zgodny z notyfikowanym KE programem pomocowym dla sektora górnictwa węgla kamiennego (SA.63236) i uwzględnia utrzymanie konwencjonalnych mocy wytwórczych; oraz scenariusz WAM (*With Additional Measures*), opisujący ścieżkę aktywnej transformacji energetycznej, uwzgledniającą dodatkowe działania i inwestycje wspierające osiągnięcie celów klimatycznych i zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego. Analizy zawarte w dwóch scenariuszach, pozwalać będą elastycznie reagować na ewentualne opóźnienia w realizacji kluczowych projektów. Ponadto Ministerstwo tworzy stabilne ramy prawne i inwestycyjne dla sektora energetycznego, aby zapewnić przewidywalność i bezpieczeństwo procesu transformacji.

Pytanie 4. W jaki sposób Ministerstwo zamierza zapewnić stabilność systemu elektroenergetycznego po roku 2028, w kontekście możliwego wyłączenia bloków węglowych i ograniczenia finansowania jednostek rezerwowych?

Planowane jest zapewnienie odpowiednich mechanizmów wsparcia dla jednostek rezerwowych oraz rozwój infrastruktury sieciowej, co pozwoli na integrację nowych źródeł energii z krajowym systemem elektroenergetycznym (KSE). Rozważane są także rozwiązania w zakresie rynku mocy i mechanizmów zapewniających odpowiednią elastyczność systemu.

Pytanie 5. Czy Ministerstwo przewiduje przygotowanie analizy kosztów społeczno-gospodarczych transformacji energetycznej z uwzględnieniem jej skutków dla Śląska i innych regionów górniczych?

Kwestie związane z uwzględnieniem skutków transformacji energetycznej w regionach szczególnie wrażliwych takich jak Śląsk oraz innych regionów górniczych są już przedmiotem analiz i opracowań prowadzonych w ramach istniejących dokumentów strategicznych, m.in. Białej Księgi Transformacji, Strategii Funduszu Transformacji Województwa Śląskiego, Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji czy strategii rozwoju województw obejmujących regiony górnicze. Dokumenty te zawierają informacje dotyczące analizy społeczno-ekonomicznych, gospodarczych i środowiskowych. Wskazują największe wyzwania, bariery oraz proponowane rozwiązania dla regionów szczególnie wrażliwych w procesie transformacji. Są one analizowane i brane pod uwagę przy opracowywaniu strategii i dokumentów programowych w Ministerstwie Energii, tak aby proces transformacji przebiegał w sposób zrównoważony, sprawiedliwy i zapewnił ochronę interesów społeczno-gospodarczych regionów.

W zakresie transformacji energetycznej (sektora górnictwa węgla kamiennego) - Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Projekt ten 31 października br. został przekazany do dalszych prac legislacyjnych do Sejmu RP. Na potrzeby prac legislacyjnych – sporządzono ocenę skutków regulacji – w której został określono wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na wydatki z budżetu państwa w perspektywie najbliższych 10 lat, które wyniosą około 10,6 mld zł. Na podstawie ww. ustawy możliwe będzie dokonywanie wypłaty świadczeń osłonowych (urlopów górniczych, urlopów dla pracowników zakładów przeróbki mechanicznej węgla i jednorazowych odpraw pieniężnych) oraz przekazywanie dotacji budżetowych i skarbowych papierów wartościowych na likwidację zakładów górniczych.

Dodatkowo, zgodnie ze stanowiskiem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, wyjaśniam, że Polska jest największym beneficjentem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) w Unii Europejskiej i otrzyma środki w wysokości ok. 3,85 mld euro (w cenach bieżących).

Środki FST co do zasady są wydatkowane w formie dotacji i w Polsce wdrażane są poprzez programy regionalne. Alokacja FST dla województwa śląskiego w wysokości ok. 2,22 mld euro to najwyższa alokacja regionalna FST w całej UE.
Ponadto Minister Funduszy i Polityki Regionalnej przekazał łącznie ponad 1,47 mld PLN środków z budżetu państwa z przeznaczeniem na pokrycie części wkładu krajowego w ramach projektów realizowanych w programach regionalnych wdrażających FST. Ponieważ cała polska alokacja FST została przekazana do wdrażania na poziomie regionalnym to TPST są obowiązkowymi załącznikami do programów regionalnych. Śląski TPST obejmuje poza obszarem województwa śląskiego również obszar Małopolski Zachodniej i z tego względu jest również dokumentem załączanym do programu regionalnego dla Małopolski.

Ze środków nowego funduszu jakim jest FST, prowadzone są działania skierowane na łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych transformacji energetycznej na drodze do osiągnięcia neutralności klimatycznej zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu. W tym zakresie programy regionalne proponują działania nakierowane m.in. na:
• zmianę lub podwyższenie kwalifikacji oraz aktywizację zawodową i społeczną, szczególnie pracowników tracących pracę w związku z procesem transformacji energetycznej i ich rodzin oraz społeczności lokalnych z obszarów transformacji;
• wsparcie edukacji zawodowej i branżowej (na poziomie zawodowym, średnim i wyższym) i jej infrastruktury;
• dywersyfikację gospodarczą poprzez m.in. inwestycje w zmianę profilu działalności przedsiębiorstw, wprowadzania ulepszonych technologii neutralnych dla klimatu i zdobywanie nowych rynków dla wytwarzanych produktów;
• rozwój MŚP i start-upów oraz terenów inwestycyjnych na obszarach transformacji;
• wzrost innowacyjności przedsiębiorstw;
• poprawę stanu środowiska na obszarach pogórniczych i poprzemysłowych;
• rozwój energetyki odnawialnej (OZE) i poprawę efektywności energetycznej w budynkach publicznych, mieszkalnych i przedsiębiorstwach;
• wdrażanie idei gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ);
• zrównoważoną mobilność lokalną.
Do największych wyzwań na obszarach transformacji należy zmiana ich struktury gospodarczej i zmniejszenie zależności od przemysłu ciężkiego i wydobywczego na rzecz rozwoju przemysłu wysokich i zielonych technologii. Poza standardowym dla funduszy europejskich wsparciem dla firm sektora MŚP, w ramach FST wpierane są również duże przedsiębiorstwa. Ponadto konieczne jest złagodzenie niekorzystnego wpływu odejścia od energetyki konwencjonalnej w odniesieniu do licznego grona firm kooperujących z kopalniami i elektrowniami, zarówno jeśli chodzi o ich utrzymanie na rynku, jak i poszerzenie lub zmianę kompetencji zawodowych ich pracowników. W związku z tym działania outplacementowe w ramach FST w pierwszej kolejności są skierowane do osób odchodzących z sektora górniczego i okołogórniczego oraz członków rodzin tych osób.
Bardzo istotną kwestią jest także doprowadzenie terenów pogórniczych i poprzemysłowych do możliwości ich powtórnego wykorzystania na cele przemysłowe, społeczne lub środowiskowe.

Z wyrazami szacunku
Miłosz Motyka
Minister
2025-11-14

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

+48 (32) 433 33 30
www.gov.pl/energia
me@me.gov.pl

Ministerstwo Energii
ul. Przemysłowa 26
00-450 Warszawa